

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háboruban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 20
Fél évre 7 " Egy óra 1 " 20

Új élet

Megtámadott ország léteiben fenyegetett nemes, hadi állapotban levő állam és nép vagyunk. Anglia reánk uszítaná a világ minden népeit s elzár előttünk minden segédforrást. Kész reánk zudítani minden nélkülözést. Minden erőnköt meg kell hát feszíteni, hogy megállhassunk.

Teljesen a magunk ereje s hű szövetségeseink támogatására vagyunk utalva. Még jobban össze kell szedni magunkat s még jobban össze kell tartani szövetségeseinkkel.

Elvitték fiainkat, elmentek férfaiunk, óriási diadalmas csaták hősei. Leginkább mi, a magyarság vérezünk. De másfelől, mi szerzünk újra világ-hírnevet s minden dicső fegyvertényvel és áldozattal a magyarság emelkedik magasabba.

Háboru nélkül, de a levegőben légi háboru miatt, a közgazdasági pangás és bizonytalan helyzet folytán több kivándorlót veszítettünk, mint amennyi most a kettős birodalom összes vesztesége és még sem mentünk tönkre. Nem kell megriadni most sem, hanem nagyobb elszántsággal kell a küzdelembe bele vetni magunkat.

Ha Anglia, mert világhatalmi igényeinek védelmezésében minket talál utjában, elzár előttünk minden forrást, vannak nekünk forrásaink, amelyekből meríthetünk s ezek a források a régi multunk. Vannak nekünk kincseink, csak hogy elástuk őket, vagy engedjük, hogy kimenjenek a divatból.

Élelmi szereinkre vigyázni kell. Ugy vagyunk, mint az ostromlott várban. Ssse kell tenni minden élelmi készletet és arányosan felosztani azt mindenki között.

Meg van szabva, hogy mindenki felében tengeri, vagy árpálistet használjon: hát így kell élni. Buza és rozs helyett, amit kimélni kell, hogy a kegyes Anglia ki ne éheztesen bennünket: a magyar házi nők vezessék be a tengerinek, vagy az árpának használatát. Nem csak muszájból, de a jövőre is néző okos takarékoság szempontjából: ezt követeli a tőlünk az az új élet, melyet a háborus világ teremtett számunkra. Vitéz katonáinkat nem tudja legyőzni az ellenség, a gyomrunkkal akar megejteni a gonosz. Hát egyszerűen lemondunk a bőséges kosztról s megérjük a szükösebb, az egyszerűbb eledellel is.

Karhago elveszett, mert csak az utolsó percben tudtak lakosai vagyonról, életről lemondani. De az utolsó percben mégis óriási

ellenállást tudtak kifejteni. Mi az áldozatot idejében meghozzuk s az ellenállást már most megkezdjük. Felujítjuk nemzetünk nemes hagyományait. Nemzetünk milliójából, a magyar nép régi kincs-tárából merítünk új erőt, új értékeket.

A háboru minden szerzett értéket elrombol. Mi ez értékeket mind a haza oltárára adjuk s életünket is a magyar nemes ősi hagyományai szerint rendezzük be. Mulandó helyett örökkévalót keresünk.

Ez az élet füst és pára. Az a fő, hogy ingyen ne adjuk, nagy célokért áldozzuk.

Őseink otthon takarékosak, a közszemben áldozatkészek valának. Ezt tegyük ismét szokássá, életelelemünké. Járjunk egyszerű ruhában, éljünk szigoruan, hogy megoltalmazhassuk magunkat, egymást, házunkat, hazánkat, mindent, mit a haza számunkra jelent, hogy legyen közöttünk a régi szent hagyományok felujítása, állandóvá tétele által új élet.

szemében szokatlan jelenség, úgy, hogy felmerül a kérdés: Hol van Hindenburg? Bizonyára idejében hallani fogunk még róla. Jelenleg a Njemen, Bobr, Narev és Visztula folyóknál lévő arcvonalunk megrendíthetetlen.

Egy magyar dandár sikere a Kárpátokban

A nap legfontosabb eseménye a 19. győri és a 26. esztergomi gyalogezred hatalmas sikere báró Dürfeld ezredes dandárparancsnok vezetésével. Ez a két magyar ezred tette a pontot a kárpáti orosz kudarcok sorozatának végére.

Az utolsó orosz kísérletek ugyanis arra irányultak, hogy nagyszerűen védett uszoki hadalásunkat támadják meg. Az uszoki állások nemcsak természeti fekvésük miatt fogva voltak a homloktámadások számára hozzáférhetetlenek, hanem a különböző kiépített védőműveket is oly módon készítette el ott őrködő csoportunk, hogy a szemtől-szembe való megrohanás reménytelen volt az oroszokra nézve. Az ellenség tehát az Ung völgyében próbálkozott kétségbeesett előnyomulással egészen addig amíg az erre a vidékre nézve igen fontos magaslatot, Ceremchát sikerült is birtokba vennie. Ezt a magaslatot rohanták meg a jelentések szerint páratlan vitézséggel a Dürfeld-brigád magyar ezredei az elmúlt éjszakán. Ennek a magaslatnak hősi megszerzésével azon a vidéken is szomorú vége lett az orosz offenzívának.

Az oroszok panaszkodnak a kárpáti harcok nehézségei miatt

Rotterdam, április 16.

Pétervárról jelentik: Kuptsjinsky ismert orosz katonai író, aki az orosz főhadiszálláson tartózkodik, leírja azokat a borzalmas nehézségeket, amelyekkel az orosz csapatoknak meg kell küzdeniük a Kárpátokban. Oroszországban és Galícia legnagyobb részében már beállott az olvadás, amely az utakat járhatatlanná teszi. Ezzel ellentétben a kárpáti szorosok, főleg pedig a hegygerincek még tele vannak hóval, ami a szállítást és az utánpótlást rendkívül megnehezíti. Csak a legkevesebb, igen veszedelmes hegyutakon lehet libasorban előrehaladni.

Egyetlen ballépés emberek életét pusztíthatja el és mérhetetlen anyagi kárt okozhat ágyukban, löszerekben és az élelmezésben.

A világháboru hírei:

Harcosnál véresen visszavertük az oroszokat

Ungvár, április 16.

Az oroszok folytatták megkerülő kísérleteiket, hogy bejussanak az Ung völgyébe. Zemplén felől a Hluboky patak mentén nyomultak előre, amely patak Utásnál egyesül az Ulicskával. Az Ulicska közvetlenül az Ungba ömlik.

Az ellenség ezen előnyomulása heves ütközetre vezetett, amely Harcos felett folyt le.

Amint Kiesvölgynél és Patakujfalunál, úgy itt is megvertük az orosz csapatokat és megakadályoztuk, hogy az ellenség bejussan az Ung völgyébe és bármiképpen is fenyegethesse uszoki pozícióinkat.

A harcosi ütközet igen véres volt és az ellenség tekintélyes veszteségeket szenvedett. Foglyokat is ejtettünk.

Uzsoktól keletre a szövetséges német csapatok meglepő leleményességgel aknázzák ki előző napi sikereiket és a Stryj legfelsőbb folyásánál némi előrehaladást tettek.

Morath őrnagy a harctéri helyzetről

Berlin, ápr. 16.

Morath őrnagy írja a „Berliner Tageblatt”-ban: A kárpáti esata szerenésére abba a stádiumba jutott, amelyre a szövetséges központi hatalmak vártak. A keleti harctéren a közös hadvezetés elvének gyakorlati alkalmazása, a kritikus helyen való kölesönös támogatás oly örvendetes gyümölcsekkel jártak, hogy most már az orosz támadások és áttörési kísérletek ellanyhulása meglehetősen biztosra vehető. Az oroszok pétervári hivatalos jelentéseikben kezdi beismerni, hogy a kárpáti terepen való áradozásaik sikertelenné válhatnak. A helyzet ezen kedvező alakulása azon erősítéseknek tulajdonítható, amelyek

kellő időben jelentek meg a kellő helyen. Ezek német alakulások és jól kiképzett osztrák-magyar népfelkelő-csapatok. Egy ízben már az osztrák-magyar csapatok eredményei a Stryj völgyében kellemetlenül hatottak az orosz hadvezetésre nézve. Most is a San, Dnyeszter és a Stryj forrásvidékeiről megrázkódtatható az egész orosz kárpáti arcvonal, mert a przemysli ostromló hadsereg már a tűzvonalban van és oly orosz csapatok, melyek már egyszer ellenségeink megrázkódtató taktikájának áldozatai voltak, csak lassan, vagy egyáltalában nem tudnak új erőre kapni.

Az északlengyelországi helyzetről ezeket írja Morath őrnagy: Az oroszok támadásai az északlengyelországi hadszíntéren és Lengyelországban nem haladnak előre. Saját hivatalos jelentéseink szerint az ottani német hadvezetés jelenleg defenzívában van. Ez a külföld

Száz méternyi előrehaladás nehezebb, mint másutt mértföldeken át való menetelés. A hegyiutak legnagyobb részén nem lehet előbbre jutni, mert azok meg vannak erősítve és így a legmeredekebb utakon, a hegygerinceken kell előretörni, ami rendkívül veszélyes és igen megkönnyíti a védekezést. Az ellenség mindenütt makacsul ellentáll és erősen tartja magát. A jelentésből is látnivaló, hogy az oroszok kezdik mentgetni kárpáti kudarcukat.

Az oroszok veszteségei tisztákban

Bern, apr. 16.

A most ideérkezett orosz lapokból megállapítható, hogy a keleti fronton az utolsó napokban lefolyt harcok sebesülteinek között van Lissovsky altábornagy és a súlyosan megsebesült Kelnicky vezérőrnagy is. A „Novoje Vremja” másfélezernél több elesett fiatal gárdatiszt, ulánus és huszár elvesztését jelenti. A harcok főleg Kovno vidékén folytak le.

Most sűrűn jelennek meg halotti híradások a kárpáti frontról. Ott sok ezer nemes tiszt is harcol, mert a kárpáti fronton van a cár öccse, Alexandrovics Mihály nagyherceg, vezérőrnagy, mint hadosztályparancsnok is. A „Novoje Vremja” közli, hogy az ő haditudósítója, A. J. Kajumín, aki nemrég a Kárpátokban időzött, srappellövéstől megsebesült, úgy, hogy Pétervárra kellett szállítani.

Az oroszok kárpáti emberáldozatai

Bukarest, apr. 16.

A Viitorul félhivatalos ujság a háború kezdete óta „A helyzet” címmel állandó napirovatot közöl a lap élén, a melyben az ujság katonai munkatársa a harcok helyzetét ismerteti kizáróan katonai nézőpontból. Ezt a rovatot tárgyilagossága miatt igen sokan olvassák Romániában. A legutóbbi számban a kárpáti harcokról és az általános helyzetről ezt írja az ujság:

Ha majd egyszer ennek a világháborúnak a történetét megírják, a galíciai Kárpátok harcainak a legvéresebb lapokat fogják szentelni. Ezeket a harcokat az elképzelhetően legnehezebb feltételek között vívják meg. Szinte úgy tűnik föl, mintha ez a tél is csak azért jött volna zimankóval, fagygal, hófúvással, hogy szándékosan megnehezítse a hadműveleteket, a melyeket ezen a nehéz terepen végre kell hajtani. Galícia déli részén valóságos kekatombák borítják a Kárpátok csucsait és völgyeit.

A szakadékokban a halottak száza s ez a nagy véráldozatot a legdrágábban az orosz hadsereg fizette meg, a mely minden áron át akart jutni a hegyeken, olyan terepviszonyok mellett, a melyek a japánok 280 méter magasságban történt port arturi támadásaira emlékeztetnek. Csak olyan emberanyagban bővelkedő hadsereg, mint az orosz, szenvedhetett el

ekkora veszteséget a nélkül, hogy elvérzett volna bele.

A katonai szakíró ezután Hindenburgnak egyik volt tervét ismerteti s azután így folytatja:

Az oroszoknak ebben a nehéz helyzetükben minden területet, a mit lépésről-lépésre meghódítanak, vérpatakokkal kell megfizetniük, de ők nem kimélik embereiket.

A nyugati haretéren is véres harcok vannak.

A franciák veszteségeikért azzal vigasztalják magukat, hogy a németek is nagy veszteséggel fizették meg sikereiket.

Az angol hadsereg tértelensége a maga hadműveleti terepén megfoghatatlan. A Kitchener lord részéről tavasz elejére ígért nagy angol offenzívából még semmisen látszik.

A bolgár-szerb határviillongások

A nisi szerb sajtóiroda hivatalosan jelenti, hogy a bolgár komitácik támadásai a Strumica völgyében megújultak. A malesi kerületbe bolgár bandák újból betörték és átlépték a határt, elfoglalták azokat a lövészárkokat, amelyek még a szerb-bolgár háborúból maradtak meg. A számbeli kisebbségben levő helyőrség kénytelen volt visszavonulni, miközben egy embert veszített. A komitáciknak nagyobb veszteséget okoztak. Ezen a napon Meskovonál is átlépte egy bolgár banda a határt, de egyórás harc után visszavetették őket bolgár területre. Más pontokon is betörték még bandák a szerb határon. Elfoglalták a devairbanyai fedezékeket, amelyek szintén a szerb-bolgár háborúból származnak. Kitánál is harc fejlődött, ki a szerb esendőség és a bolgár bandák közt. A bandák végül elmenekültek, hátrahagyva bombáikat. Ez időben míg itt a harc tartott, a határ felől megérkezett az angol egészségügyi misszió Bennet dr. vezetésével hét orvossal és több ápolóval, amelyeknek így azonnal módja volt a sebesülteket bekötözni.

Vizsgázott kazánfűtő azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezzék a Villamos telepen.

Egy ügyes, megbízható pénztáros kisasszonyt felvesz Iritz Sámuel özv. cég.

Kinek jár segély?

című könyvecske, mely részletesen tárgyalja, hogy ki tarthat igényt a hadisegélyre, megérkezett és kiadóhivatalunkban

20 f.-ért kapható.

A háborús országgyűlés

A belügyminiszter törvényjavaslatai

A képviselőházi tárgyalások, mint parlamenti körökben beszélnek, nem fognak hosszúra nyulni, mert bár lesznek érdemleges viták, az előterjesztett javaslatok fölött, a tanácskozás szigorúan a tárgyalagosság medrében fog haladni. A munkapárt klubjában azt a feltevést hangoztatják, hogy az ellenzéki pártok részéről sem akarják az objektív tárgyalások jellegét érinteni, annál kevésbé, mert az előterjesztett javaslatok mind olyanok, melyek a háborús helyzettel függnek össze, sürgős természetűek és semmi politikát nem tartalmaznak. Minden tényező azon van, hogy a politikai és pártpolitikai vonatkozásokat elkerülje addig, míg a háború egy zászló alatt tartja az országot minden polgárát. Az ellenzéki pártok a hét végén értekezletet fognak tartani, hogy megbeszéljék magatartásukat.

Félhivatalosan jelentik, hogy az országgyűlés hétfőn megnyíló ülészakában a belügyminiszter négy törvényjavaslatot fog előterjeszteni.

Ezek közül az első a törvényhatósági választói jogról szól. A képviselőválasztói jogról szóló 1913. évi XIV. t. c. 164. §-a ugyanis elrendelte a törvényhatósági választói jognak külön törvénnyel való szabályozását, azzal a kikötéssel, hogy az idevágó törvényt az 1913. évi XIV. törvényekkel egyidejűleg kell hatályba léptetni. Az 1913. évi XIV. törvények 1915. március 31-én hatályba léptek. Ekkora a törvényhatósági választói jogot szabályozó törvényi rendelkezéseknek is életre kellett volna kelniük, ha azok megalkotását a közbejött háború meg nem akadályozta volna. A kérdés átmeneti szabályozását célozza a belügyminiszter által a Ház elé terjesztendő, négy szakaszból álló törvényjavaslat, amely fenntartja a jelenlegi állapotot s így a törvényhozás további intézkedéséig mindenütt az országgyűlési képviselőválasztói jog marad az alapja a törvényhatósági választói jognak.

A belügyminiszter ezt a rendelkezést a székesfővárosra való vonatkozással külön magyarázattal kíséri, amennyiben rámutat a törvényhatósági választók külön összeírásából a székesfővárosban előálló visszásságokra, amelyeknek oka az, hogy a választóknak jelentkezniük kell, különben elesnek önkormányzati választói joguktól. Ez az igazságtalanság még érezhetőbbé válnék ma, amikor a törvényhatósági választói jogosultsággal rendelkezők nagy része a haretéren teljesíti hazafiúi kötelességét és így nem is volna módjában az összeírásra való jelentkezés.

A haretéren küzdőkkel szemben köteles méltányosság egymagában is indokoltá tenné, hogy az 1915. évben Budapesten se készüljön külön összeírás, hanem az 1914. évre érvényes országos választói névjegyzékbe történt felvétel az önkormányzati választói jogosultság alapja. Ha a

törvényhozás a javaslat most említett rendelkezését elfogadja az egyöntetűség érdekében és a végrehajtás körüli nehézségek elkerülése végett, 1915-ben önként érthetőleg elesik a székesfővárosban két éven át lakás és az irni-olvasni tudás különfeltétele is.

Fiume városban és kerületében a képviselőválasztói jogra nézve a törvényjavaslat továbbra is a statutum érvénybentartását tervezi. Csupán az 1915. évre nézve kimondja a javaslat, hogy a képviselőválasztói jog címén ebben az évben azoknak lesz Fiumében és kerületében önkormányzati választói joguk, akiket ez az 1914. évre megilletett.

A belügyminiszter második törvényjavaslatát az 1901—1915. évi országgyűlésnek tartama alatt a főrendiházban örökös tagsági jogot nyert családok névjegyzékének törvénybeiktatásáról szól.

Ezenkívül még két törvényjavaslatot terjeszt elő a belügyminiszter. Az egyik Oszánvármegye, a másik Szatmárvármegye közönségét hatalmazza fel, hogy az 1883. évi XV. törvények szerinti 5 százalékos erejéig kivethető vármegyei pótdadón felül további 5 százalékos, illetve 1.35 százalékos pótdadót vehessenek ki. Oszánvármegye ezt az 5 százalékos pótdadót abból a hazafias célból kívánja kivetni, hogy a haretéren elesettek gyámolító nélkül maradt hozzátartozóit segítse, Szatmárvármegye pedig helyi érdekű vasutak segélyezése céljából akarja az 1.35 százalékos pótdadót kivetni.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Április 17. Szombat. Róm. kath. Anicét p. v. Protest. Anicét p. v. Görög-orosz apr. 4. György Nap kel 5 óra 12 percekor, nyugszik 6 óra 49 percekor.

Időjósítás. Lényegtelen hőváltozás és sok helyütt esapadék várható. Sürgönyprognózis: Hűvös, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 8-2 fok C.

A fogolytáborokból távozó egyének megfigyelése. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a fogolytáborokból távozó szabadságot legénység, továbbá orvosok, ápolók és munkások valamely községbe való érkezésük előtt megvizsgálattassanak. A belügyminiszter oly felhívással közli ezt a rendeletet a törvényhatóságokkal, hogy a fertőzés szempontjából gyanus egyéneket tizennégy napig orvosi megfigyelés alatt kell tartani.

A szórakozóhelyek belépőjegyeinek önkéntes adója. A m. királyi honvédelmi miniszterium „Hadsegélyező hivatala” országos szerte akciót szervez, hogy a szórakozóhelyek belépőjegyeit az elesettek özvegyei és árvái javára egészen szerény módon megadóztassák. Az akcióhoz hozzájárult már a Magyar Királyi Opera és a Nemzeti Színház, a Kassai Színház és a legtöbb budapesti mozgószínház. Néhány fillérrel lesz drágább minden jegy és ha minden színház és mulatóhely elfogadja

az indítványt — amihez kétség sem fér — igen megerősödik a pénzalap, amelyet az elesettek özvegyei és árvái javára gyűjtettek.

— **A szini szezon előtt.** Megemlékeztünk már arról, hogy Nádas József, a szabadtéri színház direktora 30 szini előadásra nyitott bérletet városunkban. A kitűnően szervezett színház 24-én kezdte meg előadásait Makón. Dacára a komoly, háborús időknél, a régi bérlők nagyobbra megtartják bérleteiket. Nádas József soha olyan jó műsorral, mely csupa újdonságokat tartalmaz, még nem jött Makóra, mint jön most. A következő újdonságok kerülnek színre: Operettek: Mozitündér, Katka, Cserebogár, Ikek a táborban, Lengyelvér, Böském, Léni néni, Kiskirály, Ezüstpille, Szibill, Végre egyedül, Autótündér, Zsuzsi kisasszony, Nemtudomka, Ferencz József azt izente, stb. Színművek és vígjátékok: Délibáb-utca 7., Kapitányné, Jó éjt Mukil, Jönnek a németek, Cylinder, Pollák és Wollák, Akik itthon maradtak, Mindnyájunknak el kell menni, Kárpátok legendája, Pászék a viharban, Timár Liza, Mária Antónia stb. Ezek az újdonságokon kívül a régebbi értékes darabok.

— **Halottnak hitt makói fiu.** Baranyi Imre városi képviselőnek hasonlónevű fia, ki különben tisztviselő Makó városánál, még az első mozgósítás alkalmával hadbavonult. A fiu a háború első idejében szorgalmasan értesítette szüleit a harcokról. Később megszünt mindenféle értesítés és nemsokára egyik bajtársa jött haza a harctérről, ki azt a szomorú értesítést hozta a szülőknél, hogy fiuk a harctéren hősi halált halt és a temetésén ő is jelen volt. A szülők meggyászolták hős gyermeküket, miután zavariható bajtársa hozta halálhírelt. Tegnap azonban levél jött Baranyi Imréhez Wladivoszokból. A fiuk írta, hogy ő él, és az orosz fogságban elég jól érzi magát, de pénze nincs, miért is pénzt kér szüleitől. A szülők nyomban teljesítették fiuk kérését és 200 koronát küldtek neki.

— **Megnémult egy színész.** Több olyan esetet olvastunk már, hogy egyik-másik katona a háborúban hosszabb-rövidebb időre siketnémává lett. Hasonló sors érte Inke Rezsőt, a múlt évben Makón játszó jellemszínész, ki a következőleg írja le szerencsétlenségét: — Egy erdőben feküdtünk és hevesen folyt a harc. A legfrüheres dühörgés rezgett a levegőben, azt hittem, hogy most már vége a világnak. A srápnelk és gránátok egymásután röpödtek és magasan lobogó lánggal égtek nyomukban a vénhedt fák. Én egy vastagtörzsű fa mögött fekttem és az utasításhoz híven folytonosan tüzeltem. Egyszerre fülsiketítő dörejt hallottam a fejem fölött: egy gránát esapódott az előttem meredező fába és én elvesztettem eszméletemet. Nem tudom, hogyan kerültem el a csatától. Amikor magamhoz tértem, a Hilfspatzen voltam. Egy orvos állt előttem és láttam, hogy beszél hozzám, de nem hallottam a hangját. Kinyitottam az ajkaimat, a szám mozgott, de éreztem, hogy hang nem jön ki rajta. A legközelebbi kórházvontattal tovább vittek. Itt megfürdet-

tek, tiszta fehérneműt adtak reám és igazán kedvesen, gyöngéden bánnak velem. A hallóképességet visszanyertem, de beszélni még nem tudok. Az orvos határozottan állítja, hogy néhány hét múlva épp oly tisztán fogok beszélni, mint azelőtt.

— **Háborús mozi-szekecs az Urániában.** Szombaton és vasárnap délután és este szenzációs estéje lesz a makói Uránia Színháznak. Mindkét napon a tulajdonképeni előadást aktuális kabaré műsor nyit meg, melyben részt vesznek fővárosi művészek. A megnyitó műsor keretében helyezkedik el „Mese egy közkatónáról” című nagyhatású énekes színdarab, melyet a főváros legkitűnőbb erői játszanak. E háborús tárgyú darab már néhány nagyobb többször megismételt előadást ért. Bizonyos, hogy ezt nálunk is tömegesen fogják mindkét napon át végig nézni.

— **A gépezetkezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden, május hó 9 napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni.** A vizsgálati kérvények kelten fészerezve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földvár-utca 4. szám) beküldendők.

— **Anyakönyvi hírek.** Elhaltak: Dobsa Viktória 4 hónapos, Erdei József 12 hónapos, Német János 9 hónapos, Szücs József 58 éves korában.

Bajok a Honvédban

Düledező házak

A tavalyi esőzések, nemkülönben a földből természetesen felakadó vizek következtében a múlt évben a Honvéd városrésznek alantabb fekvő része viz alá került. Sok ház összedőlt, mi által a városrész szegény lakói szenvedtek jelentékeny anyagi károsodást. Ez évben talán még több eső esett, mint az elmúlt évben és a talajviz még az előző évről is igen magasban állott, mi annak képezi alapját, hogy ez évben hasonló veszedelemben van a Honvéd városrész, mint volt az előző esztendőben. Már ez idő szerint is több ház beomlott. Ez nem is esoda. Hiszen a Honvéd városrész oly alant fekvő területen épült, hogy ott a természetes vízállás következtében is pusztulni kell a különben is gyenge építésű házaknak. Ma különben alig van pince a városban, melyben víz ne volna és a víz mindenütt jóval magasabb, mint az előző évben volt. A házak a magas vízállás miatt nemesak Honvédban, de a város magasabb fekvő helyén is igen sokat szenvedtek, sőt több olyan ház is bedőlt, mely nem volt a Honvédban.

A legszomorúbb azonban a dolgan az, hogy a hatóság tehetetlenül áll az elemi csapással szemben. A múlt évben kitisztították a Honvédi nagy esatornát, de az nem olyan építésű, hogy a felgyülemelő csapadékvizeket gyorsan le tudná vezetni. Ez az oka, hogy a Honvéd városrész most hasonló, vagy talán még nagyobb

veszedelemben került, mint az előző évben volt.

A hatósági intézkedés nem igen szorítkozhatik másra, mint arra, hogy őrködjék a fölött, hogy valakire rá ne szakadjon düledező viskója. Ennek a kötelességének különben ma eleget is tett a hatóság. Galambos Ignác dr. polgármester utasította Rákósy Gyula rendőrkapitányt és a város főmérnökét, hogy tartsanak szigorú szemlét a Honvéd városrészben és azokból a lakásokból, melyben a tartózkodás veszedelemmel jár, haladéktalanul lakoltassák ki a bentlevőket.

A rendőrkapitány és a városi főmérnök eljárak megbízatásukban. Sok házból ugyan a veszedelemtől tartva már jó előre kiköltöztek a lakók, többen azonban a rendőrkapitány intézkedése folytán voltak kénytelenek elhagyni düledező házaikat.

A helyszíni szemlét tartó rendőrkapitány és főmérnök elrendelték a Honvédban levő összes árkok és esatornák kitisztítását. Ez siettetni fogja a csapadékvizek gyorsabb lefolyását. A bajt azonban ez gyökeresen nem orvosolja. A gyökeres orvoslásnak a módja az, hogy a Honvédban az alacsonyabb utcákat kell tölteni, továbbá a honvédi nagy esatornát műszaki terv alapján olyanná kell fejleszteni, mely a felgyülemelő csapadékvizeket minden körülmények között el bírja vezetni. Mig ezek az intézkedések helyes megoldást nem nyerne, a Honvéd városrész főleg ilyen csapadékos esztendőben mindig el fogja önteni a viz.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(882)

98. fejezet.

Akinek bottal ütök a nyomát.

— No szépen vagyunk! morgogta magában lehangoltan és az asztalra hajtá fejét.

Ekkor felzárta az ajtót és egy fegyveres őr kíséretében Capri lépett be.

Dubszky ezek láttára hirtelen felállott és bámulva nézett rájuk.

Most már tudta, hogy veszedelmes kelepécebe jutott.

— Kövessen, szólt Capri kurtán.

— Mit akarnak velem? kérde Dubszky összeszedve magát.

— Azt majd megmondjuk, csak jöjjön!

— De hova?

— A rendőrfőnök urhoz és a miniszterelnök urhoz!

Dubszky rögtön készségét nyilvánította.

A miniszterelnökhöz annak idején ajánló levelet kapott saját kormányától, a miniszterelnök bizonyára emlékezni fog rá, sőt határozottan ismeri őt, hiszen ottléte alatt többször találkozott vele és mindannyiszor igen kitüntető szívélyességet tapasztalt részéről.

Ugy kell lennie, hogy személyét illetőleg valami félreértés vagy tévedés forog fenn, ami azonban most alaposan el fog oszlattatni.

Beléptek a rendőrfőnök szalonjába, ahol az olasz miniszterelnök várakozásteljesen ült egy zsöllyében.

Nem tagadhatta, hogy ő is kiváncsi a hírhedt kincstolvajra, ki hallatlan vakmerőséggel Rómát egyik legértékesebb műkincsétől akarta megfosztani, vagy meg is fosztotta, mert ki tudja, megkerül-e valamikor a lopott jószág? (Folyt. köv.)

Egy ügyes, jóra való flut tanulónak felvesz a lap kiadóhivatala.

MAKÓI URÁNIA SZÍNHÁZ

Szombaton délután 5, este pedig 8 órakor és Vasárnap délután 5, este pedig 8 órakor:

Kabaret előadás!

Mese egy közkatónáról
Énekes színdarab 6 felv.

Művészi aktuális kabaret műsor

Tisztelettel Az igazgatóság.

ORVOSOK

igazolják, mint legértékesebb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle Mell-Karamellák
3 fenyővel

Milliók használják

Köhögés

rekedtég, elnyálkásodás, hurut, számarharat ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harcosnak nélkülözhetetlen. 600 orvosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvagy gyógyszer és kellemes oukorkának. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hűti csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

A legmagasabb árban vásárol szalonját,

háziszappant és zsirt

Iritz Miksa, a megyeházzal szemben.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

A HÁBORU

fejleményeire egyszerűen minden ember kíváncsi és megkeltőzött szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden

MAKÓI

ember csakis olyan ujságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmi ember van, ahinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, ezen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenkit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0 Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

Makulatur-

papir kapható kisebb és nagyobb mennyiségben kiadó hivatalunkban.

Pléh-pánt

kapható a „Makói Független Ujság“ nyomdájában.

Kiadó földek közel a városhoz!

Hagymának, szabad gyökérnek, dinnyének, lucernának. Tudakozódni lehet: Kitz Samuel özv. cégnél.

Van szerencsénk a jégvásárló tisztelt közönséget értesíteni, hogy

a jéggyártás kezdetét vette

és a jég árát f. évi április hóra következően szabtuk meg: Üzleti célokra 12 és fél kilón felüli vásárlásoknál a malomban átvéve kilónként 3 fillér. Magánhasználatra, a házhoz szállítva kisebb mennyiségben, kilónként 5 fillér.

Zeitler gőzmalom r. t.

Levelek jöttek Przemysl-ből

még egy hónappal ezelőtt is minden asszonynak, kinek férje ott volt Levelek, néhány sorból állók, de annál többet mondtak Hiszen minden sorát, minden betűjét könnyeivel öntözte a derék férj, a jó apa, a kedves testvér. Hozzánk is érkezett levél, de még annál több fénykép a hősök nagy arckép-albumában való elhelyezés végett, mert mindenki látni akarja hozzátartozója arcképét egy ilyen diszes albumban. Ha majd a férjek ismét életjelt adnak magukról, akkor

minden asszony írhat levelet

a harc téren küzdő vagy fogságban levő urának és megírhatja neki, hogy fényképét már beadta kiadóhivatalunkba, hogy azt megörökítsük a többi sok száz hő arcképével együtt a hősök nagy arckép-albumában. Most, miután a harmadik csoport fénykép-gyűjleszt megkezdjük, mindenki hozza be hozzátartozója arcképét, hogy ki ne maradjon a hősök arckép-albumából, mert a háboru elmúltával nem fogadunk el több fényképet, akkor már kéznél lesz a diszes album. Az az asszony, aki már behozta vagy behozza férjének akar katona, akár civil fényképét, egész nyugodan írhat és

küldhet csomagot az urának,

nem kell neki attól tartani, hogy az ő férjének arcképe kimarad a többi hősök közül. Mert egy ilyen diszes album nem más, mint egy szép emléktárgy, mit ha felnyit az ember, élethűen előtte van az, akit legjobban szeret és egy ilyen emléktárgyat a háboruból vissza térő hősök is örömmel fogadnak. — Kiadóhivatalunk elfogad arcképeket a nap bármely szakában és szívesen ad felvilágosítást minden erre vonatkozó kérdésre.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajóján, Makón.